

ΘΕΜΑ 11ο Λυσία, Έν βουλή Μαντιθέω δοκιμαζομένω άπολογία, § 1-3

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Εἰ μὴ συνήδη, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλήν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαντῶ πιστεύω, ᾧστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῶ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι. ἀξιῶ δέ, ᾧ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐκ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Ἀξιῶ δέ, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς...οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.*

Μονάδες 10

2. Γιατί η αρχαία Αθήνα υπήρξε το επίκεντρο της ρητορείας;

Μονάδες 10

3. Με ποια επιχειρήματα ο Μαντίθεος προσπαθεί να πείσει τους βουλευτές να εγκρίνουν την εκλογή του ως βουλευτή;

Μονάδες 10

4. Ποια συναισθήματα προκαλεί στους βουλευτές η δήλωση του Μαντιθέου ότι έχει εμπιστοσύνη στον εαυτό του και ότι με την εξιστόρηση της ζωής του θα μεταστρέψει τη δυσμενή εντύπωσή τους εις βάρος του;

Μονάδες 10

5. α) *κακῶς, πολλήν, ἀδίκως, μεγίστων, εὖνους*: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου μία αντώνυμη λέξη στην αρχαία ελληνική γλώσσα.

Μονάδες 5

β) *λόγος, λέξις, πράξις, πράγμα, πράκτωρ*: Να κατατάξετε τις παραπάνω ομόρριζες προς τους επόμενους ρηματικούς τύπους του κειμένου *λέγοντος* και *πεπραγμένων* λέξεις της αρχαίας ελληνικής γλώσσας στην κατάλληλη στήλη, ανάλογα με το τι σημαίνει η καθεμία.

ενέργεια ή κατάσταση	πρόσωπο που ενεργεί	αποτέλεσμα ενέργειας

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Έχω δε την αξίωση, κύριοι βουλευτές, εάν αυτό μόνο σας αποδείξω, ότι δηλαδή συμπαθώ το παρόν πολίτευμα και ότι έχω αναγκαστεί να μετέχω στους ίδιους κινδύνους με σας, να μην υπάρχει ακόμη καμία ωφέλεια σε μένα· εάν όμως φαίνομαι ότι και ως προς τα άλλα έχω ζήσει τίμια και πολύ διαφορετικά από τη γνώμη και τις συκοφαντίες των εχθρών μου, σας ικετεύω εμένα βέβαια να εγκρίνετε βουλευτή, ενώ αυτούς να τους θεωρείτε κακούς. Πρώτα, λοιπόν, θα αποδείξω ότι δεν υπηρέτησα ως ιππέας ούτε ήμουν στην πατρίδα την εποχή των Τριάκοντα ούτε έλαβα μέρος στο τότε καθεστώς.

2. Σχολικό βιβλίο σελίδα 12: «Αν και η Σικελία ήταν η κοιτίδα...στοιχεία Γραμματικής και τεχνικής του λόγου».

3. Ο Μαντίθεος χρησιμοποιεί τα ακόλουθα επιχειρήματα, για να πείσει τους βουλευτές: 1. Υποστηρίζει ότι θα ευγνωμονούσε τους κατηγορούς, αν γνώριζε ότι δεν επιδιώκουν να τον βλάψουν, καθώς με την κατηγορία τους του δίνουν την ευκαιρία να απολογηθεί για τη ζωή του και να ανασκευάσει όλες τις κατηγορίες εναντίον του. 2. Τονίζει ότι είναι τόσο βέβαιος για το ήθος του ώστε ακόμα και οι εχθροί του θα αλλάξουν στάση απέναντί του και θα αποβάλουν τα δυσμενή αισθήματά τους, όταν ακούσουν την απολογία του. 3. Δηλώνει πως σκοπεύει να αποδείξει την πίστη και προσήλωσή του στο δημοκρατικό πολίτευμα της πατρίδας του, καθώς η ζωή του μέχρι τώρα ήταν μετρημένη και ανεπίληπτη και 4. Διαβεβαιώνει ότι θα αναιρέσει όλες τις κατηγορίες σε βάρος του: δεν υπηρέτησε στην τάξη των ιππέων, δεν έζησε στην Αθήνα την περίοδο των τριάκοντα, δεν είχε συμμετοχή στο τυραννικό καθεστώς τους.

4. Ο Μαντίθεος στην δεύτερη παράγραφο τονίζει με ιδιαίτερη έμφαση την αυτοπεποίθησή του, η οποία είναι εντυπωσιακή και εκφράζεται σε τέτοιο τρόπο που δεν αφήνει περιθώρια για αμφιβολίες σχετικά με τις πράξεις της ζωής του. Ελπίζει μάλιστα ότι όχι μόνο θα αποδείξει την αθωότητά του, αλλά και θα μεταστρέψει την εις βάρος του δυσμενή εντύπωση. Οι δηλώσεις του αυτές στην προσπάθειά του να προΐδεάσει τους βουλευτές είναι λογικό να δημιουργούν εύλογο ενδιαφέρον για όσα πρόκειται στη συνέχεια να εκθέσει, αλλά και συναισθήματα εύνοιας στο πρόσωπό του. Καταληκτικά, οι βουλευτές είναι πιθανό να επηρεαστούν ευνοϊκά απέναντί του και να νιώσουν συμπάθεια γι' αυτόν που βάλλεται άδικα από την κακοήθεια των κατηγορών του.



5. α) καλῶς, ὀλίγην, δικαίως, ἐλαχίστων, κακόνους

β)

ἐνέργεια ἢ κατάσταση	πρόσωπο που ενεργεῖ	αποτέλεσμα ἐνέργειας
πραξις	πράκτωρ	πράγμα
λόγος		λέξις